PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä useampi tietää merkin ja tekee valintoja sen perusteella. **VANHEMPI TUTKIJA SIRKKA JUHANOJA, MAA- JA ELINTARVIKETALOUDEN TUTKIMUSKESKUS**

KOULUPÄIVÄKIRJA

Merkit

Ansiokkaan uran nuorisotyön parissa tehnyt, Aseman lapsistakin kuuluisa Olavi Sydänmaanlakka puhui uutisissa viisaita Hyvinkään murhenäytelmän tuomista vaikeista kysymyksistä. Että miksi tällaista tapahtuu, jatkuvasti. Hän sanoi, että olisi hyvä tunnistaa merkit. Hyvin pienetkin merkit. Ja ajoissa.

Mutta kuka ne tunnistaa? Kenellä on kykyä ja mahdollisuuksia aistia noita merkkejä? Ennen kaikkea, halua.

Kun tietää, millaisessa työelämän kilpailumyllerryksessä perheet ovat nykyisin, ymmärtää, että siellä lapsi usein putoaa väliin. Ja tunnistamattomaksi. Lapsista löytää noita merkkejä parhaiten. Mikä ennen itsestään selvästi kuului perheelle, siis kasvatusvastuu ja ihmisiksi oleminen, ei enää pädekään.

Olen aina kunnioittanut niitä perheenäitejä, jotka tehtaan asunnoissa iltaisin saapuivat äänekkäästi ulko-ovelle, että musikat kotiin ja ovi lukkoon. Eikä äiti mennyt nukkumaan, ennen kuin kaikki lapset olivat sisällä. Nyt kaikki kilpailevat kaikkia vastaan. Näin lapsi jo varhain liukuu maailman kasvatiksi. Ja siellähän mielenkiintoa riittää.

Ketkä siis lukisivat merkkejä perheen nostaessa kädet ylös? Sydänmaanlakka esittää hellyttävästi, että eräs merkittävä porukka on ystäväpiiri. Usein se kuitenkin näin ajelehtivana aikana on varsin epävarma ja vaihteleva. Siellä jopa suojellaan kaveria. Naapurithan usein sulkevat ovensa.

Elämäntapamme ja sosiaalisesti ulkoistettu ihmisen kohtaaminen lisää harmaata aluetta. Sinne liukuu tällä hetkellä väkeä, josta kukaan ei tunnu tietävän mitään. Yhteiskunnan kilpailuhenkisyys ja taloudesta otettu termi ”vain voitto kelpaa” yhdessä väkivaltaisten roolipelien kanssa kasvattaa tuota harmaata aluetta. Roolihenkisyys voittaa arkitodellisuuden; roolit jäävät päälle.

Eräs yläsatakuntalainen leskirouva kun väsyi lastensa satuleikkeihin, tokaisi, että ”tosissakin on tietämistä”. Jos meillä nyt tämän pelihuuman sekaan sanoisi jotakin väkivaltaisten pelien ja sotakokemusten ihailusta, hänet tyrmättäisiin sananvapauden rajoittajana.

Koulussa otin sen kannan, että olisi huolehdittava, ettei oppilas tee itselleen pahaa. Kun kysytään, kuka lukee ja missä nuo ensimmäiset merkit, niin sanon että opettaja ja koulussa. Ihminen on ainakin yhdeksän vuotta ammatti-ihmisten silmien alla. Kyllä ne merkit on osattava lukea tuolloin. Ja toimia sen mukaan.

Mutta annammeko juuri nyt koululle sitä tukea, että ihmisen merkit luetaan. Vai onko koko elämämme vain taloutta, jossa koulunkin on taivuttava palvelemaan voiton maksimointia.

MATTI SUMMANEN
on vantaalainen kirjailija ja opettaja.

matti.summanen@pp1.inet.fi

Suomalaisten puutarhakasvien parhaimmiston valikoima laajenee

Jos haluaa puutarhaansa Suomessa varmuudella menestyvän kotimaisen kasvin, kannattaa valita FinE-tuotemerkillä varustettu taimi.

LAURI SALMINEN

Erika Torro-Kerttula oli perennaostoksilla Hyvinkään Multasormessa tiistaina. Tärkeä kasvien valintaperuste on värikkyys. Kotimaista hän kertoo suosivansa, mikäli se on mahdollista.

FinE-merkittyjen kasvien valikoima on laajentunut tänä keväänä.

Tunnuksen saavat Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) Laukaan toimipaikan kautta tuotantoon tulevat viherrakentamisen kasvit.

Mukana on esimerkiksi ensimmäinen keltakukkainen ruusu. Helsingin yliopiston kasvitieteellisestä puutarhasta peräisin oleva William's Double Yellow tunnettiin ennen nimellä Kaisaniemi.

Samoin kaikki Suomessa jalostetut marja- ja hedelmälajikkeet saavat FinE-tunnuksen. Esimerkkeinä mainittakoon viherherukat Venny ja Vilma.

Lisäksi Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) laadukkaat siemenlähteet on nyt FinE-merkittyjä.

Muutoksen jälkeen suomalaisia valiokasveja on 185. Valtaosa on koristepensaita. Marjoja ja hedelmiä on 71.

Siemenlähteitä on valikoimissa yhdeksän.

Pohjoisen kuluttaja tuntee tuotemerkin

”Päätös asiasta tehtiin alkuvuodesta, mutta sitä on pohdittu pitkään. Erityisesti koristekasvipuolella valikoima on niin runsas, että FinE-kasveilla haluttiin lisää markkinanäkyvyyttä”, kertoo vanhempi tutkija **Sirkka Juhanoja** MTT:stä.

Hän arvioi, että taimihinnastoissa ja esitteissä muutos näkyy laajasti vasta ensi vuonna.

Tiedottamista tarvitaan yhä enemmän, jotta FinE-merkki tulisi kuluttajille tutuksi.

Vuoden takaisen tutkimuksen mukaan osa kuluttajista tuntee sen erittäin hyvin ja osa ei tunne ollenkaan.

”Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä useampi tietää merkin ja tekee valintoja sen perusteella.”

Tämä ei sinänsä ole mikään ihme, koska merkki kertoo talvenkestävyydestä.

Lisää perennoita lähivuosina

Seuraavina FinE-kasveina ovat perennat. ”Lähivuosina”, Juhanoja vastaa kysymykseen milloin.

Tänä keväänä on saatu esimakua, kun ensimmäinen tunnuksen sai rusopäivänlilja Sirkku. Sen kukinta alkaa Etelä-Suomessa heinäkuun alkupuolella ja jatkuu elokuulle.

Vähittäiskaupan asiakkaat eivät kovin hyvin tunne FinE-tuotemerkkiä. Sen sijaan kotimaisuudesta kertova sirkkalehti on suurelle osalle tuttu.

Sirkku-nimen saanut kanta on peräisin Limingasta. Sieltä se saatiin tuotantoon Oulun yliopiston kautta.

Rusopäivänlilja on vanha, perinteinen perenna. Sitä on istutettu koristekasviksi ilmeisesti jo 1800-luvulla.

Sirkkua on istutettu hautakivilinjojen väliriveihin ja pengerten välisiin luiskiin, jotka voivat olla vaikeita kasvupaikkoja. Sirkku on kuitenkin menestynyt hyvin, Juhanoja kertoo.

MAIJA ALA-SIURUA

TAVARAMERKKI

FinE takaa laadun

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) omistaa FinE-tavaramerkin. Sen käytöstä päättävät MTT ja Taimistoviljelijät ry yhdessä.

Lyhenne FinE tulee sanoista Finnish Elite. Tunnus takaa, että sillä varustetut kasvit on lisätty ilmaston-kestävyydeltään ja käyttöominaisuuksiltaan tutkituista ja tautitestatuista emokasveista.

FinE-tunnuksen myöntämisen perusteena ovat usealla koepaikalla Suomessa toteutetut vertailevat kenttäkokeet tai pitkäaikainen kokemus kasvin ominaisuuksista ja menestymisestä. Kasveja valitessa painotetaan talvenkestävyyttä ja edustavaa ulkonäköä myös kukintakauden ulkopuolella.

MTT:n verkkosivuilla oleva Kasper-palvelu välittää tietoa FinE-kasveista.

FinE-merkkiä ei juuri taimimyymälässä näy. Tuotemerkin käytön laajentamisen toivotaan lisäävän sen tunnettuutta.

”Uskaltakaa suosia suomalaista”

”Ei pidä vähätellä alkuperän merkitystä edes Etelä-Suomen parhaissa olosuhteissa”, sanoo toiminnanjohtaja **Jyri Uimonen** Taimistoviljelijät ry:stä.

Hänen mukaansa puutarhakaupan asiakkaat koko Suomessa ovat kiinnostuneita kasvien alkuperästä. Pohjoista kohti mentäessä kiinnostus ja myös tietämys alkuperän vaikutuksesta kasvin menestymiseen kasvaa.

Sen sijaan FinE-tuotemerkkiä vähittäiskaupan asiakkaat eivät kovin hyvin tunne. Puutarha-ammattilaisille se on tuttu, Uimonen kertoo.

Yksi syy huonoon tunnettuuteen on, että FinE-kasveja on ollut varsin vähän.

Uimonen onkin tyytyväinen kasvivalikoiman laajentamiseen. Hän uskoo, että suurempi määrä FinE-merkittyjä kasveja tuo merkkiä entistä enemmän esille.

Ei pidä vähätellä alkuperän merkitystä.

”Sen käyttöä ja esillä pitämistä ei pidä ujostella”, Uimonen kannustaa puutarhamyymälöitä.

Puutarhakaupassa asioivien on hyvä muistaa, että suomenkielinen nimilappu ei takaa kasvin kotimaisuutta.

Mikäli alkuperää ei ole kerrottua ja se kiinnostaa, kannattaa käydä kysymässä myymälän henkilökunnalta.

MAIJA ALA-SIURUA

Kahvi maistuu suomalaisille

Suomalaiset käyttivät paahdettua kahvia viime vuonna noin 9,7 kiloa henkeä kohden. Se on samaa tasoa kuin koko 2000-luvulla keskimäärin.

Vaaleapaahtoinen kahvi miellyttää suomalaisten kahvimakua eniten, sillä kaikesta juodusta kahvista edelleen noin 94 prosenttia on vaaleapaahtoista. Tummapaahtoisten kahvien suosio on kuitenkin kasvamassa ja tarjontaan on tullut paljon uusia, tummempipaahtoisia kahveja.

Paahdetun kahvin kokonaistoimitukset tuonti mukaan luettuna laskivat reilulla kahdella prosentilla 52,5 miljoonaan kiloon.

Kotimaiset paahtimot toimittivat viime vuonna kaupalle ja suurkeittiöille paahdettua kahvia 46,4 miljoonaa kiloa, mikä on noin viisi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Paahdetun kahvin tuonti Suomeen kasvoi edellisvuoden 7,3 miljoonasta kilosta 8,3 miljoonaan kiloon. Suurin osa tuotiin edelleen Hollannista.

Paahdetun kahvin vienti Suomesta väheni 9,5 miljoonasta kilosta 8,7 miljoonaan kiloon. Vienti suuntautui lähinnä Viroon ja Venäjälle.

Raakakahvia tuotiin Suomeen viime vuonna yhteensä noin 63,9 miljoonaa kiloa pääasiassa Väli- ja Etelä-Amerikasta.

Tärkeimmät tuontimaat olivat Brasilia, Kolumbia, Meksiko, Guatemala ja Honduras, joiden osuus oli yli 75 prosenttia Suomen koko raakakahvituonnista.

Pikakahvia tuotiin yhteensä 1,3 miljoona kiloa eli yli 40 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Viime vuosi oli kahvimarkkinoilla poikkeuksellinen. Raakakahvin hinta nousi New Yorkin pörssissä ennätyslukemiin.

Epävarmuutta markkinoille loi myös kahvin hinnan suuri vaihtelu. Viime vuonna kahvin USA:n dollareilla käytävän kahvikaupan pörssihinta vaihteli 215 sentistä 306 senttiin paunalta eli noin 454 grammalta.

Hintataso on tämän vuoden puolella laskenut, mutta se on edelleen pitkäaikaisia keskiarvoja korkeampi. Toukokuun puolivälissä kahvin hintanoteeraus oli 185 dollarisenttiä.

MT

RAHAPELIT

Kierros 22

Vihjeemme: 1-s. 64-s.

1	SJK – RoPS	x	1	x
2	OPS – PK-35	2		2
3	FC Hämeenlinna – AC Oulu	2		2
4	Viikingit – HIFK	1	1	
5	FC Jazz – VIFK	1	1	x
6	PS Kemi – TP-47	x	1	x
7	FC YPA – KPV	1	1	
8	Warkaus JK – HauPa	1	1	
9	EsPa – FC Espoo	1	1	x
10	FC Kiffen – JäPS	2		x 2
11	Futura – FC Gnistan	2		2
12	KTP – Atlantis	1	1	
13	LPS – Kuusysi	1	1	x

Peliaika päättyy su 3.6. klo 18.25.

Oikeat tulokset:

Kierros 21

Vakio: 112 2x1 212 2212

Lotto: 1, 2, 16, 18, 22, 24, 26

Lisänumerot: 12, 17

Lauantai-Jokeri: 4 0 7 7 0 4 2

Lukuvuosi päättyy lauantaina

Peruskoulujen ja lukioiden lukuvuosi päättyy lauantaina 2. kesäkuuta. Myös ammatillisissa oppilaitoksissa lukuvuosi päättyy viikon 22 aikana.

Peruskoulun päättötodistuksen saa noin 61 000 nuorta, lukiokoulutuksen saa loppuun 30 300 ja ammattiin valmistuu 69 900 opiskelijaa.

Lukiosta valmistuvista 28 012 on kevään ylioppilastutkinnossa hyväksyttyjä. Ruotsinkielisiä ylioppilaita on 2 074.

Ammattiin valmistuvista 50 900 on perustutkinnon suorittajia, 13 500 on suorittanut ammattitutkinnon ja 5 500 erikoisammattitutkinnon. 56 800 on suorittanut tutkintonsa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ja 13 100 oppisopimuskoulutuksessa.

Syksyllä 2012 perusopetuksen aloittaa arviolta 58 800 lasta, joista ruotsinkielisiä 3 400.

Ensiluokkalaisten ikäluokka on hieman kasvanut parin vuoden takaisesta: vuonna 2009 heitä oli 56 770 ja vuonna 2010 heitä oli 57 876.

MT

WWW.MAASEUDUNTULEVAISUUS.FI

Löydä ystävä verkosta tai tekstiviestillä

Mies hakee naista

(tunnus, viesti, telealue, ikä)

9999 Maitotilallinen normikokonen nuori isäntä hakee kumppania. Ps. Lypsytaito ei välttämätön ;). Kymi 29

9998 Haittaaks jos tutustutaan näin? Missä muruseni on, olethan reipas, luotettava, maalaishenkinen. Olen se tuiki taval. miehen alku, katse eteenpäin. Turku ja Pori 50

9997 Hei. Löytyiskö Itä-Suomesta maalla asuvaa luonnosta ja eläimistä pitävää noin 30v. naista. Mikkeli 38

9996 Hei! Maalaispoitsu savuton/raitis täs huul pyöreenä väsää hakua josko yks kiva nuorekas nainen osuis kohalle. Maallakin voi elää jos pipo ei kiristä reunasta. Keski-Suomi 52

9995 Luotettava, huum.tajuinen, tervepäinen, viriili Kolli etsii vk.loppu Rengin paikkaa maalaisnaisen luota. Voin rassata koneita ja sinua... Myös 06-alue. Häme 39

9993 Hei. Maitopoika etsii omaa maalla viihtyvää, huumorint. ja lehmistä pitävää Lehmityttöä tositarkoituksella. Koko maa. Oulu 44

9992 Etsin sinua nainen. Harrastat koiria yms eläimiä, luontoa. Sinua tositarkoituksella etsii raitis, liikunnallinen mies metsätilalta. Kymi 49

9991 Eronnut 42v. m etsii maatilan emäntää jonka tila isäntää vailla. Itsekin karjatilalta lähtöisin. Savuton, toiv. sinäkin. Alkoa joskus ja kohtuudella. Turku ja Pori 42

9986 Mukava, kunnollinen ja tunnollinen isäntä vailla valoa elämäänsä. Olethan eläinrakas ja ainakin joiltain osin liikunnallinen. Keski-Suomi 34

9984 Hyvä mies vapaana, puhelias ja romanttinen, järven rannalla, pienehkö lypsykarja, jos haaveilet, ota yhteyttä. Oulu 54

9982 Hei, täällä leskimies! Sinä aikuinen kypsä nainen, jos etsit henkistä kauneutta ja arvostat, haluaisin jakaa sinun kanssa kaiken rakkauden! Häme 47

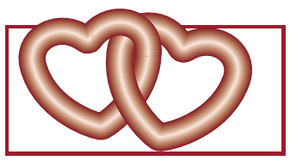

9979 30v. sinkku maalta etsii 28–35v emäntää. Häme 30

9978 Hyvää seuraa kaivataan. Häme 33

Nainen hakee miestä

(tunnus, viesti, telealue, ikä)

10005 Moi. Maatilallista miestä etsiskelen. Itse olen maalla viihtyvä, eläimiä rakastava, lähihoitajaksi opiskeleva, sanottaisiinko persoonallinen nainen ;D. Keski-Suomi 27

10003 Kuitenkin aina on elämä laina, tulisin loppuiän lainaksi puhuvalle ja pussaavalle el.rakkaalle maajussille. Häme 46

10002 Kun sanoja ei tarvita, laita käsi käteeni ja ota syliin. Omaa isäntää etsii tuleva emäntäsi. Koko Suomi. Häme 48

10001 Maalta olen ja maalla haluan olla. Olen villiintynyt (50:en), olisi kiva löytää toinen villiintynyt Juhannukseksi! Häme 50

9990 Sinä reilu, luotettava maanviljelijä. Haluatko ystävän positiivisesta, maalla viihtyvästä, koulutetusta naisesta. Toivon kaunista kotia kanssasi. Uusimaa 57

9988 Kouvolan seudun maajussi 30–43v... Olisi ihkua tavata, ihastua, rakastua :). Uusimaa 43

9985 Hei! Räväkkä tuleva emäntä etsii 30–40-v. ahkeraa ja iloista isäntää. Olen ”emännän mitat” omaava, h-tajuinen 2 tytön äiti. Tutustutaan! Oulu 32

9981 Luontohenkinen nainen haaveksii maalaiselämästä ja etsii 017-alueelta elämänsä miestä, löytyiskö rehellistä, fiksua ja pitkää isäntää. Kuopio 33

Mies hakee miestä

10004 Nuori renki hakee vanhempaa isäntää, joka tykkää käyttää haalareita ja saappaita myös vapaa-aikana ;). Kuopio 31

Ohjeet

Ystävää etsimässä -palvelu toimii verkossa maaseuduntulevaisuus.fi -osoitteessa. Oman ilmoituksen palveluun voi jättää joko tekstiviestillä tai netissä.

Vuotta vanhemmat ilmoitukset poistetaan palvelusta automaattisesti.

Tekstiviestillä jätetyt ilmoitukset julkaistaan keskiviikkoisin Päivästä toiseen -sivuilla, kaikki ilmoitukset löytyvät netistä.

Kännykällä ilmoitus jätetään lähettämällä tekstiviesti numeroon 173172. Viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen haun kohde (esim. MN, katso lista alla), oma suuntanumeroalue, ikä ja ilmoitusteksti. Tiedot erotetaan välilyönnillä. Vastausviestin mukana tulee ilmoitusnumero, jolla voi poistaa ilmoituksen.

Esimerkiksi 43-vuotias naishenkilö Hämeestä laittaa viestin etsien miespuolista ystävää: NM 03 43 Hei! Etsin ystävää kesäiltoihin...

Ilmoitukseen vastataan lähettämällä ilmoittajalle tekstiviesti numeroon 173172. Kirjoita viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen ilmoituksen numero sekä haluamasi viesti. Erota tiedot välilyönnillä toisistaan.

Tarkat ohjeet palvelun käyttöön löytyvät nettisivuilta.

Puhelinnumero välitetään viestin mukana ilmoittajalle, joten sitä ei tarvitse kirjoittaa vastausviestiin.

Viestin hinta on 1,90 euroa ja maksimipituus alun tunnustietoineen 160 merkkiä.

Haku

MN = Mies hakee naista
NM = Nainen hakee miestä
MM = Mies hakee miestä
NN = Nainen hakee naista

MT